Binnenstad in beweging

Ontwikkeling binnenstadsvisie

5 maart 2025

Gemeente Gouda

Werkbezoek

5 maart 2025

Gemeente Gouda

Doel
van het werkbezoek

1. Informeren gemeenteraad over proces tot nu toe, opbrengsten en nog te doorlopen proces
2. Gesprek tussen raadsleden en gebruikers van de binnenstad
3. Reflecties vanuit raad op opgaven voor de binnenstad

Programma

Agenda werkbezoek

- Toelichting op:
  - Waarom we een binnenstadsvisie ontwikkelen;
  - Welk proces we doorlopen;
  - Hoe Gouwenaars, bewoners en ondernemers denken dat de binnenstad aantrekkelijker en levendiger kan worden.
- Vervolgens de binnenstad in:
  - Schouw van Vredebest;
  - Gesprekken met verschillende type ondernemers op de Kleiweg, Groenendaal;
  - Speeddates met ondernemers en binnenstadbewoners.
- Reflectie en afsluiting

Thierry van Vugt
Wethouder Binnenstad

Jente Waal
Coördinator Binnenstad

Theo Krins
Centrummanager

Programma

Van het werkbezoek

15.30-16.00	Toelichting op proces en opbrengsten binnenstadsopgaven
16.00-16.10	Schouw van de Vredebest
16.15-16.50	Gesprek met ondernemer op en schouw van de Kleiweg
17.00-17.20	Gesprek met culturele ondernemer op de Lange Groenendaal
17.30-17.50	Gesprek met kantoorhoudende ondernemer op de Hoge Gouwe
18:00-19:30	Speeddates en maaltijd op de Lange Tiendeweg
19:30-20:00	Teruglopen en afsluitende reflecties: Wat zijn voor jullie de belangrijkste lessen van dit werkbezoek?

De binnenstadsvisie

5 maart 2025

Gemeente Gouda

Aanleiding
Voor de visie

1. Economische vitaliteit van de binnenstad
    - Transformatie van vastgoed
    - Leegstand
    - Divers aanbod winkels, horeca en (maatschappelijke) functies
    - Samenhang kernvoorzieningengebied
    - Afweging levendigheid/leefbaarheid
    - Binnenstad als werkgever
2. Inspelen op landelijke ontwikkelingen
    - Druk op marges en omzet, o.a. door e-commerce
    - Demografische ontwikkelingen als vergrijzing
    - Terugloop en faillissementen detailhandel
    - Verschuiving van consumentenbehoeften (van mode en kleding naar horeca en persoonlijke verzorging)
3. Samenhang in beleidsontwikkeling
    - Aflopen Winkelvisie
    - Invoering Omgevingswet en -visie

Doelen

Voor de visie

1. Door verbeterde aantrekkelijkheid en levendigheid:
    - Versterken economische vitaliteit van de binnenstad
    - Huiskamer voor alle Gouwenaars
    - Beter ondernemers- en vestigingsklimaat
2. Samenhang beleid ten aanzien van detailhandel, horeca, openbare ruimte en maatschappelijke ontwikkelingen
    - Sectoren ervaren veel vergelijkbare problemen en hebben vergelijkbare verwachtingen van de gemeente
    - Investeringen in publieke ruimte samen laten lopen met investeringen in panden.

Samenhang in beleid

Van sectoraal naar gebiedsgericht

- Verhouding tot omgevingsvisie en -plan
- Veel beleid raakt aan de binnenstad, maar ligt in elkaars verlengde. Een greep:
  - Horeca- en detailhandel liggen natuurlijkerwijs op straten met een voorzieningenfunctie
  - Voorzieningenstraten zijn drukbezochte straten met impact op het mobiliteitsbeleid.
  - Het voorzieningengebied ligt in een klimatologisch uitgedaagd gebied (water- en hitteoverlast)
  - In dit gebied heeft groen een belangrijke functie, maar verhoudt zich moeilijk tot de intensiteit van gebruik.
- Maar ook reclamebeleid, terrassenbeleid, beleid t.a.v. wonen, Economische Agenda, etc.

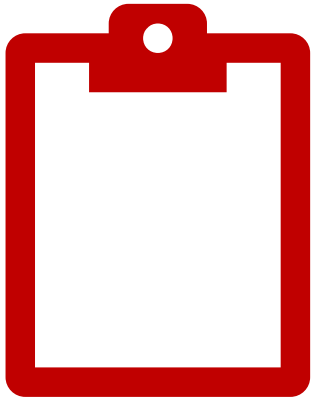

Identificeren van de opgaven

Participatie

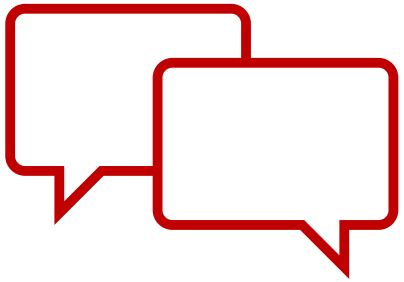
Werksessies
met ondernemers, bewoners en ambtelijk

Enquête
onder Gouwenaars en bezoekers

Analyse
van literatuur en cijfers over landelijke en Goudse ontwikkelingen

Interviews
met andere gemeenten en besturen

Opgaven

5 maart 2025

Gemeente Gouda

Ontwikkelingen

Die de binnenstad beïnvloeden

- Leegstand varieert sterk tussen typen steden: niet alleen omvang stad, maar ook ligging en verhouding tot andere steden relevant.
  - Gouda is volgens PBL ‘binnenstad bekneld in een sterke regio’
  - Landelijk is een afname in winkelvastgoed en -huren zichtbaar.
- Bezoekers zijn positief over en verrast door Gouda, Gouwenaars negatief, maar soms ook op basis van oude veronderstellingen.
- Binnenstad is 3% van het oppervlakte van Gouda, maar biedt 10% van de totale werkgelegenheid en 13% van het totaal aantal woningen (11% van het aantal inwoners)
- Economische dynamiek vertaalt zich naar de verwachtingen van bezoekers en Gouwenaars naar de binnenstad.

Leegstand (Statline 2024, CBS)

Stad	M^2	#
Dordrecht	4%	6%
Vlaardingen	12%	13%
Zaanstad	5%	8%
Ede	4%	6%
Hoorn	4%	5%
Gouda	5%	5%

kostenstroomonderzoek	2021
totaaloordeel	7,7
winkelaanbod	7,5
sfeer en uitstraling	7,7
veiligheid	7,5
netheid	7,1
aanwezigheid groen	6,0
faciliteiten	5,4
parkeren auto	6,2
stalling fiets	6,8
bereikbaar auto	6,4
bereikbaarheid fiets	8,4
bereikbaar OV	7,5
horeca	8,3

Opgaven uit participaties

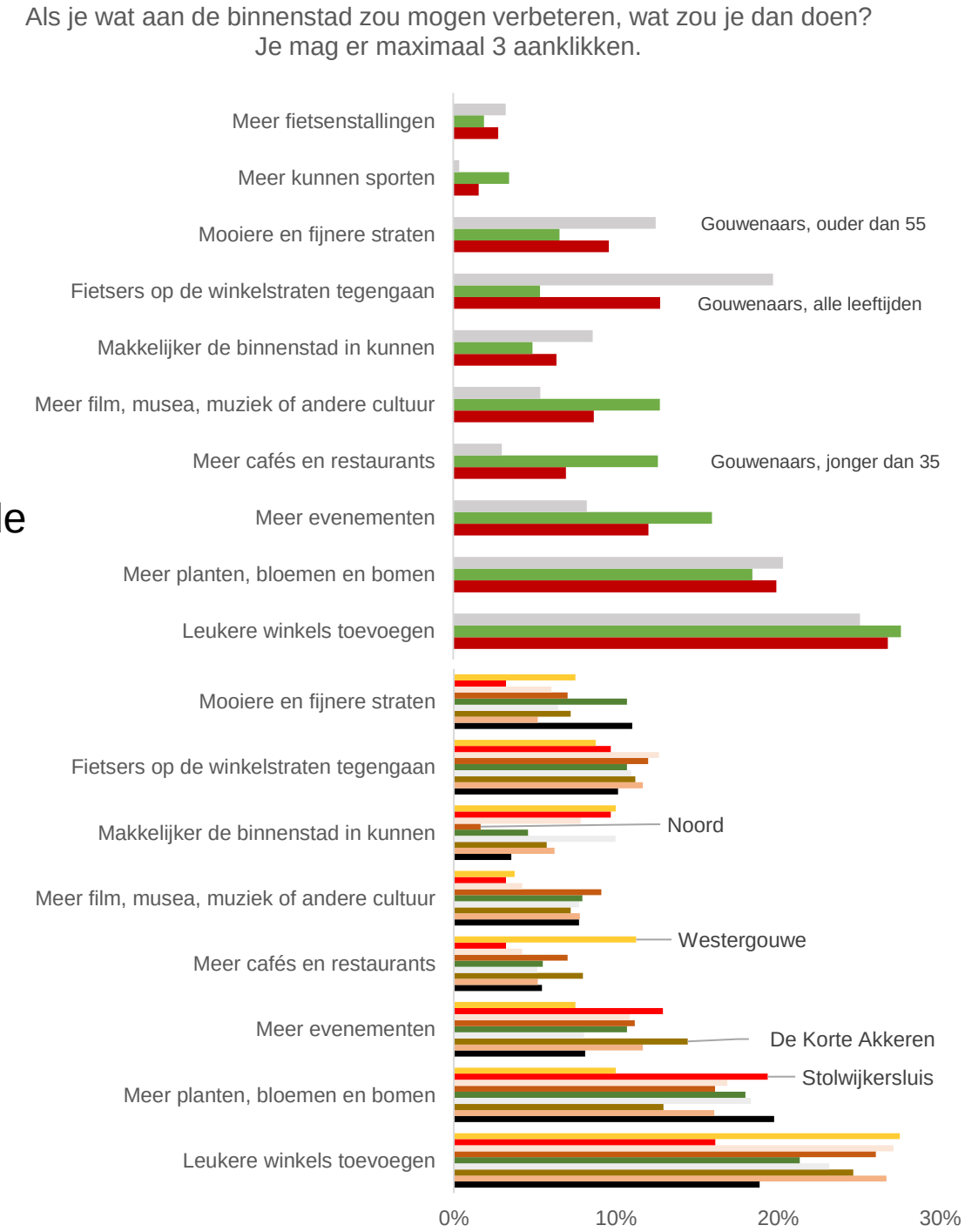
Binnenstadbreed

	Werksessies				Enquête	
	RBA	Beleidsvelden Gemeente Gouda	SBG	Binnenstadondernemers	Binnenstadbewoners	Gouwenaars	Andere bezoekers
Prioriteit	Groen	Groene en kwalitatieve openbare ruimte (aanpak hittestress)	Versterken regionale positionering met brutaal en onderscheidend verhaal	Samenwerking en verbinding ondernemers	Kwalitatieve openbare ruimte	Leukere winkels toevoegen	Leukere winkels toevoegen
Belangrijk	City dressing	Variatie in aanbod voor verschillende leeftijden	Levendigheid	Zichtbaarheid winkelgebied	Sociale cohesie	Meer planten, bloemen en bomen	Makkelijker de binnenstad in kunnen
	Herkenbaarheid winkelstraten	Leegstand	Groen	Bewegwijzering winkelgebied	Handhaving regels	Fietsers op winkelstraten tegengaan	Meer planten, bloemen en bomen
	Aantrekkelijke puien	Fietsoverlast	Minder leegstand	Verhaal van de stad	Eenvoud procedures verbouwing woning	Meer evenementen	Fietsers op winkelstraten tegengaan
Minder belangrijk	Extra functies in de binnenstad	Bereikbaarheid	Aanpak zwerfafval	Aanpak zwerfafval	Het gebruik van het water in de binnenstad	Mooiere straten	Meer evenementen
	Een fijn dwaalmilieu	Verstoring straatbeeld door fiets- en autoparkeren	Samenwerking ondernemers bij evenementen	Uitdragen wat Gouda te bieden heeft	Aanbod voor jongeren	Meer film, musea, etc.	Meer film, musea, etc.
	Heldere koopavonden	Overlast daklozen	Verblijfskwaliteit en winkelklimaat	Fietsoverlast	Bereikbaarheid en verkeer	Meer cafés en restaurants	Mooiere straten
		ZE-zone	Bereikbaarheid per auto en fiets	Groen	Fietsoverlast	Makkelijker de binnenstad in kunnen	Meer cafés en restaurants
		Verbinding met de Ijssel	Bewegwijzering	Verblijfskwaliteit en winkelklimaat	Aanpak zwerfafval	Meer fietsenstallingen	Meer fietsenstallingen

Resultaten enquête

Februari 2025

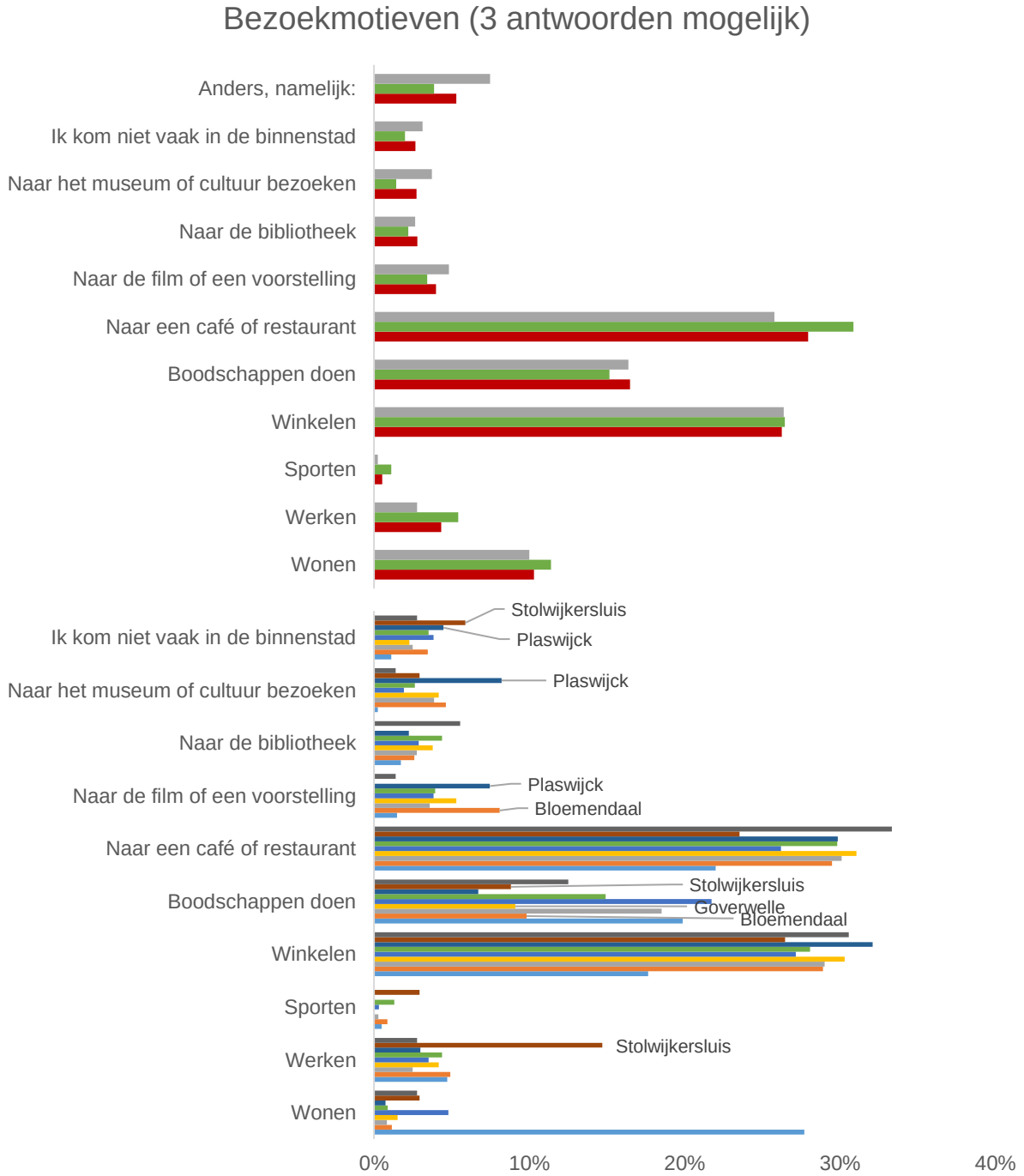
- Zowel oudere en jongere Gouwenaars vinden dat het winkelaanbod en groenvoorziening in de stad beter kan.
    - De belangrijkste verschillen tussen de wensen van deze groepen zitten tussen **fietsers op straat** en de wens voor **meer horeca en evenementen**.
- Westergouwenaren willen relatief sterk meer horeca in de stad, waar mensen in De Korte Akkeren meer evenementen zoeken. Bewoners van de binnenstad hechten relatief aan het verblijfsklimaat op straat (fietsers en fijnere straten).
    - De ontwikkeling van de bereikbaarheid van de winkelstad en de ruimtelijke kwaliteit scoren lager dan verwacht.

Resultaten enquête

Economische kansen

- De belangrijkste bezoekmotieven zijn horecabezoek, winkelen en boodschappen doen voor alle leeftijden.
    - Er zijn kleine, voorspelbare verschillen tussen bijv. werken en musea- en cultuurbezoek.
- De verschillen tussen wijken zijn groter. Met name Stolwijkersluisers komen minder vaak, maar komen relatief veel om in de binnenstad te werken.
    - Met name in het boodschappen doen is de geografische afstand tot het centrum zichtbaar, behalve bij de Plaswijckers.

Geluiden

Vanuit de stad

Vraag naar kantoorruimte

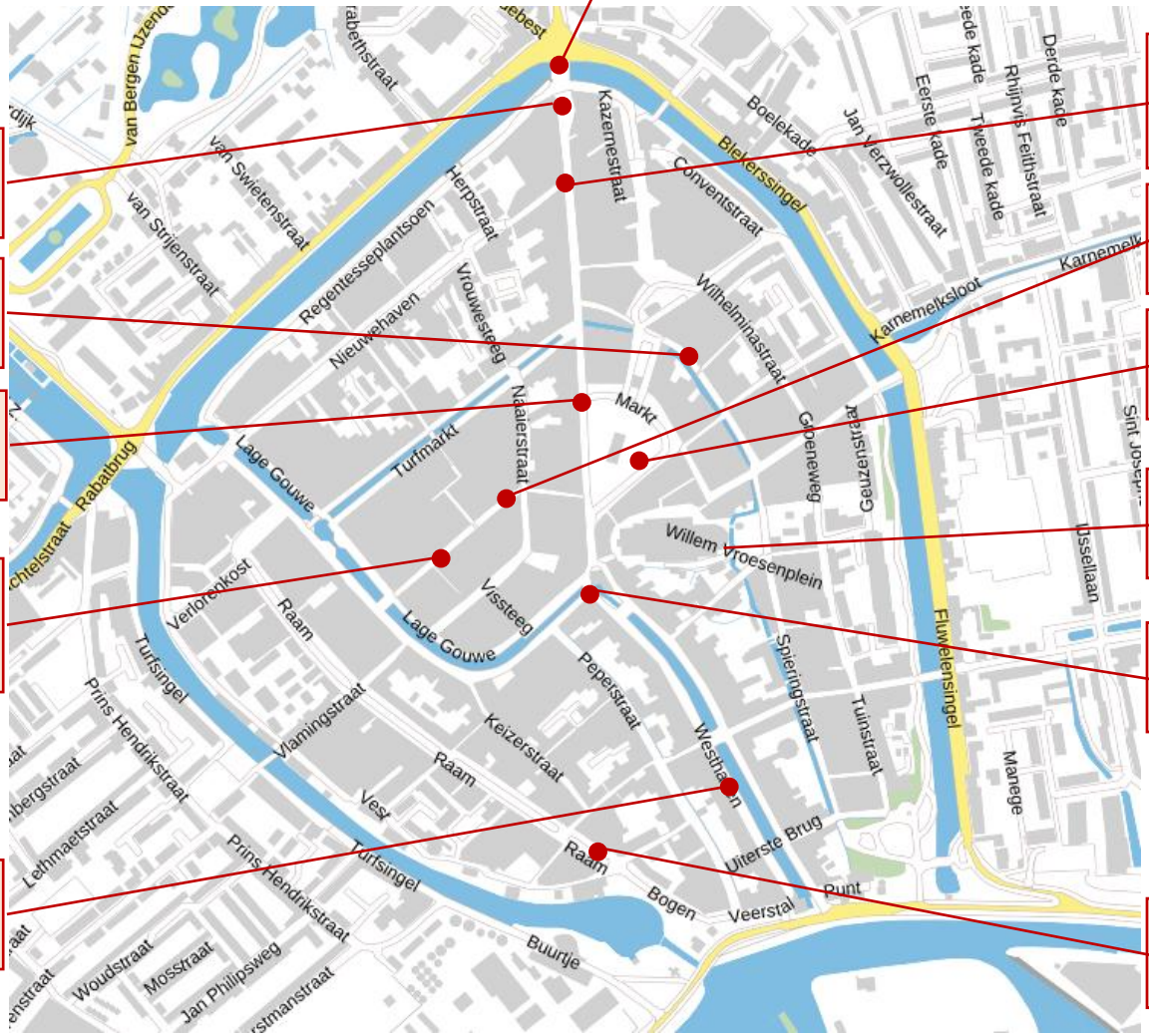
Veel kleine winkeltjes, maar nog slonzige uitstraling van straat

Te weinig groen en hittestress op warme dagen

Groenendaalkwartier heeft te weinig doorloop voor winkeliers, maar veel dwaalkwaliteit

Aanleverroutes zorgen voor trillingsoverlast

Stadsentree vanuit noorden heeft weinig uitstraling

Veel verloop op m.n. noordelijke Kleiweg, kans op structurele leegstand?

Sterk verschillend vestigings- en ondernemersklimaat

Sterke ontwikkeling horeca, maar coronaschulden drukken nog steeds

Gouwenaars en bezoekers dwalen graag door de stad.

Klachten over verkeerd geparkeerde fietsen en gebrek aan fietsenstallinger

Bezoekers weten culturele functies nie goed te vinden.

Opbrengsten
tot nu toe

1. Gebruik en uitstraling van vastgoed in kernvoorzieningengebied heeft sterke invloed op ondernemers- en vestigingsklimaat.
    - **Sociale cohesie**: transformatiebeleid, samenwerking tussen winkeliers.
    - **Kwalitatieve uitstraling**: onderscheidend verhaal van Gouda, leegstand, aantrekkelijkheid puien, city dressing
2. Voor ondernemers is de kwaliteit van de ruimte belangrijk voor de aantrekkelijkheid van het kernvoorzieningengebied en daarmee de bezoekfrequentie en verblijfsduur.
    - **Groen**: aanpak hittestress, uitstraling van de straat.
    - **Kwaliteit openbare ruimte**: zwerfafval, zwerffietsen, verblijfsvoorzieningen.
3. Bereikbaarheid en toegankelijkheid moeten aansluiten bij bezoekers
    - **Fysieke bereikbaarheid**: bewegwijzering en routes, (fiets)parkeren
    - **Laagdrempeligheid van de binnenstad**: koopzondagen, aanbod voor jongeren.

Verwacht verder proces

Ontwikkeling binnenstadsvisie

1. Ontwikkelen houtskoolschets binnenstadsvisie
   Geeft op hoofdlijnen de belangrijkste inhoudelijke punten weer van de visie
2. Schrijftafels om houtskoolschets uit te werken
   Werken onderwerpen van de visie uit zodat deze samenhangen met bestaand beleid. Gerichte participatie op onderwerpen.
3. Uitwerken naar uitvoeringsprogramma
   Werkt de visie uit naar een programma onder de omgevingswet en onderzoekt verhouding tot mensen en middelen.
4. Besluitvorming over visie en uitvoeringsprogramma
   Besluitvorming binnen college over programma en raad over budgetten.

Bijlagen

Gemeente Gouda

Proces ontwikkeling binnenstadsvisie

Beleidstheorie als basis

Randvoorwaarden	Activiteiten	Resultaten	Uitkomsten	Impact
De mensen, middelen, samenwerkingsverbanden en kaders die de gemeente gebruikt.	Stappen die de gemeente zet waarbij zij de randvoorwaarden benut	Opbrengsten van de afzonderlijke stappen	Het effect dat de opbrengsten hebben op de binnenstad	De bijdrage van de inspanningen van de gemeente en andere betrokkenen aan de binnenstad.
Randvoorwaarden zijn mensen, middelen en beleid die de activiteiten sturen en mogelijk maken. Denk aan de subsidies, medewerkers bij de gemeente, fondsen, samenwerkingsafspraken en beleidsstukken.	De activiteiten beschrijven de inspanningen waarmee de middelen in resultaten worden omgezet.	De resultaten moeten logischerwijs bijdragen aan de uitkomsten. Resultaten zijn de uitkomsten van de activiteiten die de gemeente of betrokkenen ondernemen.	Gouwenaars uit elke wijk en elke leeftijdscategorie bezoeken vaker de binnenstad. In het KSO is het totaaloordeel over elk van de genoemde aspecten verbeterd. Gouda heeft een relatief lage leegstand t.o.v. vergelijkbare steden Rapportcijfer Gouda als stad om te bezoeken (Stadspeiling) stijgt. De Netto Promotor Score van Gouwenaars over de stad is positief.	De binnenstad een plek is waar Gouwenaars en bezoekers graag en geregeld naar toe gaan omdat ze de kwaliteit en levendigheid van het gebied waarderen en zich mee identificeren.

Aantallen respondenten

Enquête

Woonplaats	Aantal
Binnenstad	287
Bloemendaal	142
De Korte Akkeren	147
Goverwelle	111
Ik woon ergens anders	21
Ik woon in de buurt van Gouda (Reeuwijk, Haastrecht, Moordrecht, Waddinxveen)	41
Kort Haarlem	120
Noord	88
Plaswijck	61
Stolwijkersluis	12
Westergouwe	29
Zeg ik liever niet	9

Leeftijd	Aantal
75+	28
Jonger dan 25	159
Tussen de 26 en 35	217
Tussen de 36 en 45	127
Tussen de 46 en 55	195
Tussen de 56 en 65	214
Tussen de 66 en 75	124
Zeg ik liever niet	4